

ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΥ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Ενδεικτικό διάγραμμα ανάπτυξης του θέματος

1. Οριοθέτηση της έννοιας. Προσδοκία του εκπαιδευτικού και σημασία της στη διδακτική πράξη
2. Παράγοντες διαμόρφωσης των προσδοκιών του δασκάλου
3. Οι προσδοκίες του δασκάλου ως παράγοντας σχολικής επιτυχίας και αποτυχίας των μαθητών
4. Η σχολική επίδοση και η συμπεριφορά των μαθητών ως παράγοντες διαμόρφωσης των προσδοκιών του δασκάλου
5. Η επίδραση των προσδοκιών στις σχέσεις δασκάλου-μαθητή
6. Στάσεις και ενέργειες του δασκάλου για αποφυγή και περιορισμό των δυσμενών επιπτώσεων των προσδοκιών του
7. Συμπεράσματα και προτάσεις

**Προσδοκίες του δασκάλου και μαθητική συμπεριφορά
Φύλλο παρατήρησης**

Σχολείο:.....Δάσκαλος Δασκάλα
Τάξη:.....Ημερομηνία:.....Μάθημα:.....
Ονοματεπώνυμο φοιτητή/τριας:.....

Παρατηρήσεις

1. Ο δάσκαλος δίνει ευκαιρίες για συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία:
  - α) Στους καλούς μαθητές
  - β) Στους αδύνατους μαθητές
  - γ) Σε όλους τους μαθητές

2. Ο δάσκαλος στους καλούς μαθητές: *
  - α) Δίνει ευκαιρίες για δραστηριότητες
  - β) Παρέχει περισσότερο χρόνο και περισσότερη βοήθεια
  - γ) Τους επαινεί και τους επιβραβεύει
  - δ) Τους προσέχει ιδιαίτερα
  - ε) Άλλο:.....

3. Ο δάσκαλος τους αδύνατους μαθητές: *
  - α) Ενθαρρύνει για να δραστηριοποιηθούν
  - β) Επαινεί και επιβραβεύει
  - γ) Κρίνει αυστηρά
  - δ) Απογοητεύει
  - ε) Αντιμετωπίζει με κάποιο δισταγμό ή αδιαφορία
  - στ) Αποσιωπά τις επιτυχίες τους

4. Ο δάσκαλος προβλέπει την απόδοση και επιτυχία των μαθητών του:
  - α) Ποτέ
  - β) Σπάνια
  - γ) Συχνά
  - δ) Πάντοτε

5. Ο δάσκαλος διακρίνει τους μαθητές του σύμφωνα με: *
  - α) Το φύλο
  - β) Την επίδοση
  - γ) Την εμφάνιση
  - δ) Την κοινωνική προέλευση
  - ε) Τη συμπεριφορά
  - στ) Άλλο:.....

6. Ο δάσκαλος αλλάζει στάση, όταν οι μαθητές του τροποποιούν τη συμπεριφορά τους προς το καλύτερο:
  - α) Ναι
  - β) Όχι

7. Οι προσδοκίες του δασκάλου επηρεάζουν την απόδοση και την συμπεριφορά των μαθητών στην τάξη;
  - α) Ποτέ
  - β) Σπάνια
  - γ) Συχνά
  - δ) Πάντοτε

* Κυκλώστε μια επιλογή σε κάθε παρατήρηση. Στις παρατηρήσεις με αστερίσκο μπορείτε να κάνετε και περισσότερες από μία επιλογές.

Προσδοκίες του δασκάλου και μαθητική συμπεριφορά
Ερωτηματολόγιο φοιτητή προς το δάσκαλο

Περιοχή:.....Δάσκαλος Δασκάλα
Τάξη:.....Ημερομηνία:.....Μάθημα:.....
Ονοματεπώνυμο φοιτητή/τριας:.....

Ερωτήσεις

1. Οι προσδοκίες για τους μαθητές σας επιδρούν στην επίδοσή τους;*
α) Καθόλου   β) Λίγο   γ) Πολύ   δ) Πάρα πολύ

2. Ποιοι παράγοντες διαμορφώνουν κυρίως την πεποίθησή σας ότι ο μαθητής θα επιτύχει μελλοντικά;*
α) Το φύλο του μαθητή
β) Το μορφωτικό επίπεδο των γονέων
γ) Η σχολική επίδοση
δ) Η κοινωνικοοικονομική θέση της οικογένειας
ε) Άλλο:.....

3. Ποιοι παράγοντες διαμορφώνουν κυρίως την πεποίθησή σας ότι ο μαθητής δεν θα επιτύχει μελλοντικά;*
α) Η σχολική αποτυχία
β) Η έλλειψη πειθαρχίας
γ) Η αρνητική στάση της οικογένειας
δ) Ο χαρακτήρας των μαθητών
ε) Η στάση του εκάστοτε εκπαιδευτικού
στ) Άλλο:.....

4. Πόσο επηρεάζει τις προσδοκίες σας η αξιολόγηση των μαθητών;
α) Καθόλου   β) Λίγο   γ) Πολύ   δ) Πάρα πολύ

5. Πόσο συχνά επαληθεύονται οι προσδοκίες σας για τους μαθητές:
α) Ποτέ   β) Σπάνια   γ) Συχνά   δ) Πάντοτε

---

* Κυκλώστε μια επιλογή σε κάθε ερώτηση. Στις ερωτήσεις με αστερίσκο μπορείτε να κάνετε και περισσότερες από μία επιλογές.

Προσδοκίες του δασκάλου και μαθητική συμπεριφορά

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Pervin, L., & John, O., (1999). *Θεωρίες προσωπικότητας*, εκδ. Τυπωθήτω, Αθήνα.
- Βοσνιάδου, Στ., (1992). *Κείμενα Εξελικτικής Ψυχολογίας, Κοινωνική ανάπτυξη*, τ. Γ., εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Γεωργούσης, Ν., Π., (1981). *Παιδαγωγική Ψυχολογία*, εκδ. Φελέκη, Αθήνα, σελ. 258-260, 456-457.
- Γκάστον, Μιαλαρέ, (1985). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική, Σύγχρονη Παιδαγωγική*, εκδ. Επικαιρότητα, Αθήνα, μετ. Κυριάκος Σ. Κατσιμάνης, σελ. 105-110.
- Γκότοβος, Α., (1985). *Παιδαγωγική αλληλεπίδραση*, εκδ. Σύγχρονη Εκπαίδευση, Αθήνα.
- Δανασσής-Αφεντάκης, Αντ., (1994). *Μάθηση και ανάπτυξη*, τ. Α, Αθήνα.
- Δήμου, Γ., (1996). *Απόκλιση-Στιγματισμός*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος-Λαρούς Μπριτάνικα* (1984). τ. 41,51, Αθήνα.
- Καρακατσάνης, Γ., (1995). «Επιδράσεις της μέτρησης και της αξιολόγησης της σχολικής επίδοσης στον αξιολογούμενο μαθητή και το περιβάλλον του», περ. *Παιδαγωγικός Λόγος*, τ. 3.
- Καψάλης, Γ., Α., (1989). *Παιδαγωγική Ψυχολογία*, εκδ. αφοί Κυριακίδη, Θεσ/νίκη.
- Κολιάδης, Ε., (1991). *Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτική πράξη*, τ. Α, Αθήνα.
- Ματσαγγούρας, Η., (2000). *Η σχολική τάξη*, Αθήνα
- Ματσαγγούρας, Η., (1985). «Προσδοκίες δασκάλων και επιδόσεις μαθητών, μια αυτοεκπληρούμενη προφητεία», περ. *Νέα Παιδεία*, τ. 34.
- Μπασέτα, Κ., (1999). *Οι προσδοκίες των δασκάλων και οι επιδράσεις τους στους μαθητές*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα.
- Μπέλλας, Θρασ., (1985). *Ψυχοκοινωνιολογία της αγωγής*, εκδ. Επικαιρότητα, Αθήνα.
- Μπουσκάλια, Λεό, (1988). *Να ζεις, να αγαπάς και να μαθαίνεις*, εκδ. Γλάρος, Αθήνα.
- Ντράικωρς, Ρ., & Ντικμέγιερ, Ντ., (1979). *Ενθαρρύνοντας το παιδί στη μάθηση*, εκδ. Θυμάρι, Αθήνα.
- Παπαδόπουλος, Μ., (1988). «Παιδαγωγική σχέση και σχολική αποτυχία», περ. *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τ. 42, Σεπ-Οκτ.
- Παπάς, Αθ., (1995). *Η αντιπαιδαγωγικότητα της παιδαγωγικής*, εκδ. Δελφοί, Αθήνα.
- Παπάς, Αθ., (1996-97), *Το προφίλ του δασκάλου*, Αθήνα.

Πετρουλάκης, Ν., Μ., (1981). *Πρόγραμμα, εκπαιδευτικοί στόχοι, μεθοδολογία*, εκδ. Φελέκη, Αθήνα.

Τριλιανός, Αθ., (2002). *Η παρώθηση του μαθητή για μάθηση*, Αθήνα.

Τσιπλητάρης, Αθ., (1996). *Ψυχοκοινωνιολογία της σχολικής τάξης*, εκδ. Περιβολάκι, Αθήνα.

Φλουρής Γ., & Κουλοπούλου, Α., Σπυριδάκη, (1981). *Το αυτοσυναίσθημα και η παιδαγωγική του αντιμετώπιση*, εκδ. Αλκυών, Αθήνα.

Flitner, A., (1997). *Αυταρχική ή φιλελεύθερη αγωγή*, μετ. Χριστιάς Ι., Αθήνα.